

PLETENÍ KOŠÍKŮ aneb BEZ PRÁCE NEJSOU KOLÁČE

Žáci si vyzkouší pletení košíku z novin. Jak dlouho trvá uplést jeden košík? Kolik za to dostane prodejce?

Zařazení do kurikula:

- ~ předmět/seminář:
  - » výtvarná výchova – rozvíjení smyslové citlivosti – prvky vizuálně obrazného vyjádření,
- ~ průřezová témata:
  - » výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá.

Zařazení do NS GRV:

- ~ globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa – kulturní, sociální a politická globalizace.

Cíle:

- ~ žák uplete košík,
- ~ žák se seznámí s příběhem pletače košíků z Beninu,
- ~ žák získá povědomí o ceně lidské práce.

Věková skupina: II–15 let.

Typ aktivity: individuální práce, manuální práce, diskuze, brainstorming.

Časová náročnost: 180 minut (4 vyučovacích hodin).

Potřebný materiál: noviny, lepidlo v tubě, silnější lepidlo, kartonová krabice, kolíčky na prádlo, špejle, nádoba nebo kartonová krabice, která se bude oplétat, mořidlo, lak na dřevo, tužka, nůžky.

Instrukce:

Příprava

Nastrhávání novin na proužky a výroba papírových ruliček – viz Krok č. 1.

Práce v hodině

Začněte vyprávěním a puštěním powerpointové prezentace.

Dnes ráno jsem naproti našeho hotelu uviděla pletače košíků. Byl rád, že ho fotografuji. Pověděl mi, že jich stihne vyrobit za den asi 6 a každý z nich prodá přibližně za 15 Kč neboli 300 CFA (Západoafrický frank). Jako základ košíku se používá půlkruhový drát a dlouhé tlusté listy místního palmového stromu. Ty se rozříznou na dlouhé tenké pásy. Větší koše jsou dělány pro ženy na nošení těžkých věcí na hlavě a stojí asi 600 CFA.

Návod na výrobu košíku (k jednotlivým krokům fotodokumentace viz níže)

- ~ **Krok č. 1.** Připravíme si papírové ruličky, které vytvoříme následovně: staré noviny si rozstříháme na proužky (z jednoho dvojlistu vytvoříme 4 proužky). Poté každý proužek motáme na špejli (od rohu k rohu – viz foto č. 2), na protější roh nanese lepidlo a domotáme.
- ~ **Krok č. 2.** Z kartonové krabice si obkreslíme a vystříhneme dvě stejně velká dna – záleží na velikosti krabice, kterou budeme oplétat.

- ~ **Krok č. 3.** Na 1 dno nanese se po okrajích lepidlo a rozmístí se na něm papírové ruličky tak, že na 2 delších stranách bude stejný sudý počet ruliček a na 2 kratších stranách také. Do každého rohu umístí se jednu ruličku. Protože potřebujeme lichý počet ruliček, budeme mít v jednom rohu ruličky dvě.
- ~ **Krok č. 4.** Poté nalepíme na připravené ruličky druhé dno, zatížíme a necháme dostatečně zaschnout.
- ~ **Krok č. 5.** Po zaschnutí vložíme na dno nádobu, kterou budeme oplétat a pomocí kolíčků si k ní přichytíme jednotlivé ruličky, kromě té, kterou máme jako lichou. S tou začneme plést.
- ~ **Krok č. 6.** Pleteme tak, že jednou propleteme ruličku před stojící tyčkou, jednou za stojící tyčkou a tak pořád dál. Jednotlivé ruličky prodlužujeme nanesením lepidla na hrot nové ruličky, který vsuneme do končící ruličky. Pleteme tak dlouho, jak chceme mít vysoký košík. Potom začneme zakončovat.
- ~ **Krok č. 7.** Zakončovat budeme následovně. K poslední ruličce přidáme jednu stojící tyčinku a obmotáme je kolem několika vedlejších tyčinek. Až budou obě nasměrovány dovnitř, ohneme je a necháme je tak. A pokračujeme. Další stojící tyčinku začneme obmotávat kolem ostatních, až necháme její konečnou část uvnitř košíku a tak pořád dokola, až se zbavíme všech stojících tyčinek. Poté konce odstříhneme a je hotovo.
- ~ **Krok č. 8.** Pokud budete chtít, můžete si košík postříkat mořidlem na dřevo a změnit si jeho barvu. Pro hezčí vzhled a pevnost jej můžete natřít bezbarvým lakem (ředitelným vodou).

Reflexe:

- ~ Bylo náročné uplést košík?
- ~ Jak dlouho vám trvalo uplést jeden košík?
- ~ Kolik košíků podle vás stihne uplést pletač košíků za den?
- ~ Kolik si myslíte, že si denně vydělá pletač košíků v Beninu?
- ~ Je to adekvátní cena v poměru k práci? Co si za svou odměnu může asi koupit?
- ~ S jakými problémy se může setkávat?

Metodické poznámky:

- ~ Přípravu a pletení košíku mohou dělat žáci ve dvojicích. Nejdříve si společně vyrobí ruličky. Pak jeden může začít plést a druhý dodělávat potřebné ruličky. Mohou se také ve svých činnostech střídat.

Použité zdroje:

Postup pletení košíku z novin byl převzat a upraven podle:

<http://tulina01.mypage.cz/>

URL: <http://tulina01.mypage.cz/menu/pleteni-z-papiru/navod-kosik>, aktualizováno 02-04-2012, cit. 30-08-2012

Příloha č. I

Ceny v Beninu

1 000 CFA franků je na české koruny přibližně 40 Kč

Mléko	700 CFA
Bageta	125 CFA
Pivo (0,6 l)	600 CFA
Coca-Cola (0,5 l)	500 CFA
Hovězí maso 1 kg	3 500 CFA
Hovězí svíčková 1 kg	7 500 CFA
Šunka 1 kg	12 000 CFA franků
5 kg brambor na trhu	1 200 CFA
Ananas	100 CFA
Trs banánů	200 CFA
1,5 l balené vody	500 CFA
1 m látky	1 000 CFA
Moskytiéra	2 700 CFA
Prací prášek 50 g	100 CFA
1 l benzínu	600 CFA

Příloha č. 2

Výroba košíků

Krok 1.

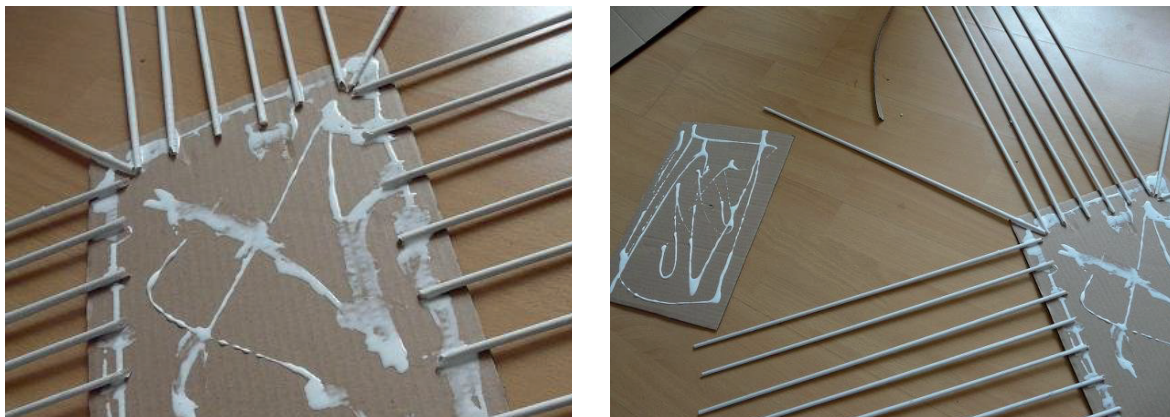

Krok 2.

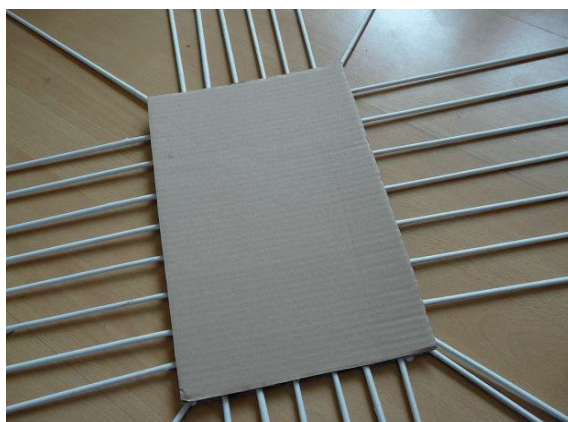

Krok 3.

Krok 4.

Krok 5.

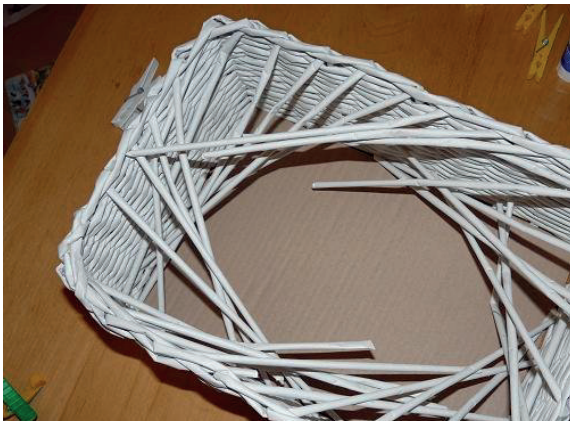
Krok 6.

Krok 7.

Krok 8.

